

Kronoby kommuns plan för verkställande av Jakobstadsregionens klimatstrategi år 2026

Inkl. uppföljning av åtgärder år 2025

Godkänd av kommunstyrelsen 16.2.2026 § 36

Innehåll

1 Inledning.....	2
2 Mål och målformulering.....	3
3 Avdelningsvisa åtgärder	5
3.1 Allmänna sektorn.....	5
3.1.1 Allmänna kansliet.....	5
3.1.2 Fritidsbyrån.....	8
3.1.3 Biblioteket	11
3.1.4 Medborgarinstitutet.....	12
3.1.5 Ekonomikansliet.....	13
3.2 Bildningssektorn.....	15
3.3 Tekniska sektorn.....	21
3.3.1 Tekniska kansliet.....	21
3.3.2 Byggnadskansliet	27
3.3.3 Miljökansliet.....	28
4 Klimatsmarta åtgärder som redan görs.....	31
5 Årsklocka för år 2025 med uppföljning av mål.....	34
6 Årsklocka för år 2026 med uppställda mål.....	36
7 Åtgärdsuppföljning och evaluering.....	39

1 Inledning

Under 2025 vidgade Kronoby kommun sina vyer genom Twinning Learning-programmet som är en del av EU:s NetZeroCities-projekt. Inom programmet har kommunen fått möjlighet att bli vänkommun med Helsingborgs stad och lära sig av deras klimatarbete, bland annat med fokus på kunskapshöjande aktiviteter och återbruk. Nya klimatinitiativ som låtit sig göras under året är exempelvis återbruk av begagnade möbler genom ozonering samt valet att låta en del gräsmattor vara oklippta för att främja pollinering. Under året gjordes även en naturinventering av Skalasträsket som visade spännande växt- och djurfynd. I direkt anslutning till träsket återinvigdes Kärleksstigen och det sattes ut skyltar med uppdrag och fakta om djur och natur.

På det regionala planet fick Jakobstadsregionen år 2025 möjlighet att delta i EU-projektet iCEAR (*Integrated Circular Economy Action Plans for Rural Areas*). Inom Interreg Europe-projektet ges regionens kommuner möjlighet att lära sig mera om cirkulära åtgärder av liknande regioner runtom Europa. Projektet pågår fram till år 2029 och syftar till att stärka den regionala klimatstrategins effekter. Exempel på regionala åtgärder som gjordes under året var att det ordnades en regional marknadsdiskussion för byggbranschen, en skolning för regionens fastighetsskötare i fastighetsteknik samt en regional klimatutmaning: Kronoby kommun kan stoltsera med att ha vunnit den första klimatkampen som ordnades. Ett projekt som planerades under året var återbruk av kommunernas gamla möbler – inspiration har tagits bland annat från Helsingborg – och projektet fortsätter under år 2026.

Det kan konstaterats att de i planen uppställda målen har varit realistiska och att de allra flesta av Kronobys planerade mål för år 2025 har kunnat uppfyllas: Totalt 84 av de 87 mål som definierats för år 2025 har uppfyllts helt eller delvist. Samtidigt har uppställningen av både kortsiktiga och långsiktiga mål gett stöd i budgetarbetet, eftersom de individuella åtgärdernas uppskattade effekter har kunnat beaktas i åtgärdernas prioritetsordning.

I detta dokument ingår såväl en plan för åtgärder för år 2026 som en uppföljning av de åtgärder som gjorts och de mål som ställts för år 2025. De för år 2026 inplanerade åtgärderna hittas i slutet av denna rapport i form av en årsklocka.

2 Mål och målformulering

Kommunens målsättning bygger på SMART:a mål:

S	= specifik	Vad exakt vill vi uppnå?
M	= mätbart	Hur vet vi att vi har lyckats?
A	= accepterat	Är målet uppnåeligt och realistiskt?
R	= relevant	På vilket sätt hjälper vi kommunen?
T	= tidsbundet	När ska målet vara uppnått?

Våra smarta mål låter sig återspeglas i Jakobstadsregionens modell (se följande tabell). I denna plan har dock tabellen nedan adapterats på så vis att kolumnen *Ansvarig part* saknas – i stället görs avdelningsvisa tabeller där varje avdelning får ta ansvar för målen i sin egen tabell.

Mål	Ansvarig part	Mätare	Genomförande	Uppskattad effekt
SMART-målformulering (se ovan)	Avdelning	Antal (per enhet) eller ja/nej- påstående	År eller årsintervall, t.ex. 2022 eller 2022–2025	1, 2 eller 3 stjärnor:

Mål-modell lånad från Jakobstadsregionens strategi *Klimatsmarta tillsammans*.

Den uppskattade effekten mäts i enheten stjärnor, vilka motsvarar den effekt som åtgärden skulle ha för avdelningen i fråga – inte i relation till andra avdelningar. Tre stjärnor innebär att åtgärden har en stor effekt på minskningen av klimatavtrycket för avdelningen, medan en stjärna innebär en liten effekt på minskningen. Tanken är att stjärnorna ska få fungera som stöd för vilka åtgärder som avdelningarna behöver prioritera.

Genomförandet anges antingen i år eller i årsintervall. I båda fallen förutsätts dock att målet fortsättningsvis kommer att vara uppnått 2030 – även om genomförandet skulle vara t.ex. 2025 eller 2022–2025. Med andra ord: Ifall en åtgärd exempelvis vore att ordna ett årligt evenemang kring ett

visst tema och genomförandet för åtgärden är 2022–2025 bör evenemanget även ordnas årligen under 2026–2030.

De föreliggande förslagen på målformuleringar har utarbetats i tätt samarbete med alla avdelningar. Vi strävar efter att alla avdelningar ska vara delaktiga och bidra till förverkligandet av planens klimatåtgärder. Detta för att säkerställa att åtgärderna är realistiska och med säkerhet implementeras.

3 Avdelningsvisa åtgärder

I det följande presenteras de åtgärder som Kronoby kommun kommer att vidta för att uppnå målen i Jakobstadsregionens gemensamma klimatstrategi. Åtgärderna presenteras avdelningsvist under den avdelning som ansvarar för de upplistade åtgärderna i kommunen. I de sektorer som är indelade i flera kanslier har åtgärderna ytterligare fördelats i skilda tabeller enligt det kansli som ansvarar för åtgärderna.

3.1 Allmänna sektorn

Allmänna sektorn omfattar allmänna kansliet, ekonomikansliet, fritidsbyrån, biblioteket och MI. Dessa uppgiftsområden strävar alla till att utveckla kommunen till en livskraftig, serviceinriktad kommun, med fungerande basservice på hela kommunens område och mångsidigt näringsliv. Service ges effektivt och ekonomiskt till kommunens invånare.

Inom den allmänna sektorn jobbar vi för att minska klimatavtrycket genom att kraftigt dra ner på användningen av papper.

3.1.1 Allmänna kansliet

Allmänna kansliet ansvarar för att kommunens verksamhet och förvaltning sker på rätt sätt och enligt styrelsens mål. Ger kommunens invånare den information och service som de har behov av och med beaktande av kommunens tvåspråkighet.

Allmänna kansliets största bidrag för att minska klimatavtrycket är genom att kraftigt dra ner på användningen av papper och helt använda sig av pappersfria möten.

Mål	Mätare	Genomförande	Uppskattad effekt	Uppföljning av åtgärder för år 2025	
Ett skilt avfallskärl för plast tas i bruk i Kommungården.	Avfallskärl i användning: ja/nej	2022	★		Plastkärl med infoskylt är i fortsatt användning.
En samåkningskampanj för anställda ordnas.	Kampanj förverkligad: ja/nej	2022	★		Samåkningskampanjer har genomförts åren 2022 och 2023. Samåkning främjades genom den regionala klimatkampen och Commu-appen togs i bruk år 2025. Därtill uppmärksammades bilfria dagen.
Digitala underskrifter tas i bruk i TWeb för att minska på papperskonsumtionen.	Digital underskrift i användning: ja/nej	2022	★ ★		Digitala underteckningar har införts och används fortsättningsvis.
Pappersfria möten: För att spara på papper och printkostnader varken printas eller skickas föredragningslistor eller protokoll ut.	Per post utskickade föredragningslistor och protokoll: ja/nej	2022–	★ ★ ★		Inga listor/protokoll har skickats ut per post sedan år 2022.
Digital underskrift tas i bruk av ungdomsfullmäktige samt av äldrerådet.	Digital underskrift i användning: ja/nej	2023	★		Numera undertecknas samtliga organs protokoll enbart elektroniskt.
Centralvalnämndens, Nedervetil områdesnämnds, Terjärv områdesnämnds och samarbetskommitténs protokoll undertecknas elektroniskt.	Digital underskrift i användning: ja/nej	2024	★		Numera undertecknas samtliga organs protokoll enbart elektroniskt.
Vid interna möten serveras vegetariska tilltugg.	Vegetarisk servering: ja/nej	2025–	★		Vegetariska tilltugg har serverats vid de personalmöten som har servering.

Upphandlingsdirektiven uppdateras och hållbarhet ingår som en målsättning vid kommunens upphandlingar.	Upphandlingsdirektiven godkänns av fullmäktige: ja/nej Hållbarhet ingår som en målsättning: ja/nej	2025			Direktivet uppdaterades och har främjande av hållbarhet som en särskild målsättning.
Kommunen subventionerar cykelanskaffning åt sina anställda.	Möjlighet till subventionering: ja/nej	2023–2025			Under åren 2023–2025 har kommunen subventionerat sammanlagt 19 cyklar, vilket motsvarar cyklar för ca 8 % av personalen.
Överbliven mat säljs eller ges till personal på skolor/daghem.	Möjlighet till försäljning av överbliven mat: ja/nej	2025–2030			Försäljning av överbliven mat till personal och allmänheten inleddes redan år 2023 och ingår fortsättningsvis som som en del av kommunens mat- och städupphandling.
Som en del av den nya mat- och städupphandlingen ingår höga krav ansvarsfullhet och hållbarhet.	Beskrivning av åtgärder som främjar ansvarsfullhet och hållbarhet	2024			En ansvarsfull upphandling av mat- och städtjänster förverkligades 2024. I upphandlingen ingick t.ex. krav på miljömärkningar, närmast, delvis fossilfria transporter samt därtill ett sysselsättningskrav.
Arkiveringen digitaliseras helt eller delvist för att minska på pappersförbrukningen i enlighet med vad lagen tillåter.	Användning av digitala arkiverings-tjänster: ja/nej	2026		<i>Utgjorde ej ett mål för år 2025</i> Digital arkivering togs i bruk i Lupapiste-tjänsten på byggnadskansliet år 2023. Tripla Arkiv-tjänsten samt en botten till en informationshanteringsplan för digital arkivering införskaffades år 2025, då kommunstyrelsen även beslöt att gå in för digital arkivering från och med år 2026.	

Mål som tillkommit år 2026:				
En ny webbplats skapas för kommunen för att främja hållbarhet och tillgänglighet.	Vidtagna hållbarhets- och tillgänglighets-åtgärder	2026	★ ★	Utgör ej ett mål för år 2025
Budgetmedel reserveras för en skild medborgarbudget med fokus på främjandet av hållbarhet för att engagera invånarna i klimatarbetet	Reserverade budgetmedel	2026	★ ★	Utgör ej ett mål för år 2025

3.1.2 Fritidsbyrån

Fritidsbyrån ansvarar för ungdoms-, kultur-, idrotts- och välfärdsarbete i kommunen. Fritidsbyrån jobbar tillsammans med biblioteket, MI och tredje sektorn för att skapa en mångsidig och meningsfull fritid som skapar hälsa och välmående hos kommuninvånare.

Fritidsbyrån jobbar med klimat och hållbart tänkande genom att regelbundet lyfta fram temat hållbarhet på ett konkret sätt i sociala medier och genom olika evenemang och tillställningar. Fritidsbyrån uppmuntrar också till cirkulär ekonomi och sporrar till att promenera eller att cykla då det är möjligt i stället för att använda t.ex. bil som transportmedel.

Mål	Mätare	Genomförande	Uppskattad effekt	Uppföljning av åtgärder för år 2025	
Skriva inlägg på sociala medier där både privata och kommunala bokbytarhyllor/-lådor marknadsförs.	Antalet publicerade inlägg	2022–	★		Bokbytarhyllorna marknadsförs årligen via kommunens sociala medier.

Skriva tre stycken inlägg på kommunens sociala medier om temat hållbarhet (under hållbarhetsveckan).	Antalet publicerade inlägg	2022–	★		Under hållbarhetsveckan år 2025 utmanades invånarna bl.a. att nominera kandidater inför utdelandet av årets hållbarhetspris. Det gavs även enkla hållbarhetstips.
Årligen uppmärksamma hållbarhetsveckan med exempelvis ett evenemang, tävlingar eller annat program för allmänheten.	Hållbarhetsveckan uppmärksammat: ja/nej	2022–	★		En hobbyutrustningsbytar-dag ordnades och hållbarhetstips gavs på sociala medier.
Uppmuntra till cirkulärekonomi genom att köpa minst ett nytt redskap till biblioteket för utlåning samt att följa upp statistiken på utlåning av redskapen.	Antalet inköpta redskap och antalet utlåningar av redskap	2022–	★★		År 2025 köptes det in snöskor samt vandringshängmattor för utlåning och därtill utlånades bibliotekets digiscanner. De mest utlånade redskapen under året var elcyklar, elgitarren och terrängrullatorn.
Stödjande av vandringsledernas upprätthållande genom årliga möten med vandringsledsaktiva, genom bidragsutdelning samt utdelning av gratis skyltar.	Antalet möten, belopp som utdelas samt utdelning av skyltar: ja/nej	2022–	★★		Ett möte ordnades år 2025. Bidrag och gratis skyltar utdelades.
Utdelning av priset Årets cykelpendlare.	Pris utdelat: ja/nej	2022–	★★		Priset utdelades år 2025 i samband med nationella cykelveckan.
Ordna skräpplockningstalko med ungdomsfullmäktige.	Talko förverkligat: ja/nej	2022	★★★		Talko ordnades även år 2025 och fortsätter att ordnas årligen.

Ordna en årlig cykelkampanj för kommunanställda, kommuninvånare och för skolelever tillsammans med bildningssektorn för att uppmuntra till hållbarare färdssätt.	Antalet förverkligade kampanjer	2022–2025	★ ★		En cykelkapmanj ordnades åt invånare och anställda i form av <i>Kilometrikisa</i> . En gemensam cykelutmaning ordnades i skolorna.
Organisera återkommande storloppisar.	Antalet förverkligade storloppisar	2022–2025	★ ★		Under hållbarhetsveckan utställdes en utbytarhylla för hobbyutrustning.
Årsvis minskning av antalet utskrifter.	Minskning av antalet utskrifter per år i procent	2022–2030	★ ★		Fritidsbyråns utskrifter ökade jämfört med året innan.
Inköp av allmänna elcyklar för utlåning/uthyrning.	Antalet inköpta elcyklar	2023–2030	★ ★ ★		Kommunen har tre elcyklar för utlåning till allmänheten och anställda. År 2025 cyklades det 179 km/lån (totalt 13 068 km). Det togs även fram en serviceplan för cyklarna.
En plan för hållbar utlåning av elcyklar utarbetas och invånare och anställda ges möjlighet att avgiftsfritt låna elcyklar.	Plan uppgjord: ja/nej och antalet utlåningar	2024–2026	★ ★ ★		I samband med Pigga pedisterprojektet utarbetades 2024 en långsiktig plan för utlåning av elcyklar till allmänheten som har godkänts av sektionen för livskvalitet.
Köpa in cykel som producerar el för att öka allmän kunskap om energianvändning.	Antalet inköpta cyklar	2023–2030	★ ★		Samarbete inleddes med Kronoby Folkhögskola kring ett potentiellt projekt.

3.1.3 Biblioteket

Bibliotekets verksamhet är klimatsmart i sig själv: Genom att ges möjlighet att låna böcker i stället för att själv köpa egna kan samma bok läsas flera gånger av olika personer. Hållbarhet är kärnan i bibliotekens verksamhet: exempelvis plastbantas det vid kommunens bibliotek.

Huvudbiblioteket ligger i Kronoby centrum och har en filial i Nedervetil och en i Terjärv. Även bokbussen fungerar som ett rullande bibliotek och besöker regelbundet de områden i kommunen som ligger långt ifrån huvudbiblioteket och dess filialer. Bokbussen fungerar som oumbärlig förbindelselänk mellan kommunens tre bibliotek då den varje vecka transporterar en stor mängd boklådor mellan biblioteken.

Mål	Mätare	Genomförande	Uppskattad effekt	Uppföljning av åtgärder för år 2025	
Bokbussen marknadsförs internt inom organisationen som en lösning för transport av mindre saker till de olika kommundelarna.	Marknadsföring gjord: ja/nej	2022	★		Utfört och fortsätter att marknadsföras.
Ett hållbarhetsevenemang ordnas vart tredje år på biblioteken för alla 3–5 åringar inom småbarnspedagogiken.	Evenemang ordnat: ja/nej	2023, 2026, 2029	★ ★		Ett hållbarhetsevenemang hölls för alla 3–5-åringar år 2023 och hålls igen år 2026.
Under hållbarhetsveckan ordnas årligen ett gemensamt evenemang kring temat hållbarhet tillsammans med medborgarinstitutet.	Evenemang ordnat: ja/nej	2022–2030	★ ★ ★		Kommunen ordnade bytardagar för hobbyutrustning, en stor kampanj i sociala medier om hållbarhetsveckan och återinvigde Kärleksstigen.

Utlåning av redskap och föremål marknadsförs för att sporra till cirkulär ekonomi.	Antalet vidtagna marknadsföringsåtgärder	2025–2030	☆☆☆		Information om utlåning av redskap har marknadsförts via bibliotekets infoskärm, webbplatsen Jakobstadsregionen.fi, kommunens nyhetsbrev och sociala medier.
--	--	-----------	-----	---	--

3.1.4 Medborgarinstitutet

Kronoby MI är Kronoby kommuns medborgarinstitut och verkar i alla tre kommundelar. Verksamheten administreras av Kvarnen samkommun och MI:s kansli finns vid Kronoby folkhögskola.

MI ordnar kurser på olika orter i kommunen och strävar efter att ordna kurser ute i byarna så att kursdeltagare inte behöver köra långa sträckor för att ta sig till en kurs. Hållbarhetstänket är centralt i verksamheten: I praktiska kurser återanvänds olika typer av material, t.ex. kan gamla jeans användas för att skapa nya mattor och gamla möbler får nytt liv genom restaurering. Kurskatalogen trycks på miljövänligt papper.

Mål	Mätare	Genomförande	Uppskattad effekt	Uppföljning av åtgärder för år 2025
Under hållbarhetsveckan ordnas årligen ett gemensamt evenemang kring temat hållbarhet tillsammans med biblioteket.	Evenemang ordnat: ja/nej	2022–2030	☆☆☆	 Kommunen ordnade bytardagar för hobbyutrustning, en stor kampanj i sociala medier om hållbarhetsveckan och återinvigde Kärleksstigen. Föreläsningen <i>Vintagemannen – en stilikon</i> ordnades av Kronoby MI.

Distanskurser ordnas så att deltagarna kan delta i kurser hemifrån.	Distanskurser ordnade: ja/nej	2022–2030	★ ★ ★		Två distanskurser ordnades.
Årligen ordna kurser kring cirkulär ekonomi och hållbar utveckling.	Kurser ordnade: ja/nej	2022–2030	★ ★ ★		Kurser om t.ex. möbelrestaurering och växtbaserad bjudmat ordnades.
Elektronisk underskrift tas i bruk för att minska på pappersutskrifter.	Elektronisk underskrift i bruk: ja/nej	2030	★ ★		Målet uppnåddes redan år 2023 då MI tog i användning elektronisk underteckning.

3.1.5 Ekonomikansliet

Ekonomikansliet handhar uppgifter som gäller kommunens ekonomi. Dessa innefattar exempelvis uppgörande av bokslut och statistik samt utbetalning av löner. Ekonomisk hållbarhet är ett centralt tema i ekonomikansliets verksamhet.

Mål	Mätare	Genomförande	Uppskattad effekt	Uppföljning av åtgärder för år 2025	
Ett nytt löne- och HR-system tas i bruk för att minska på pappersmängden (t.ex. reseräkningar och anhållanden om frånvaro).	Program i användning: ja/nej	2023	★ ★ ★		Reseräkningar och anhållan om frånvaro digitaliserades år 2023 i Unit 4. Även arbets-tidsuppföljningen digitaliserades 2023 i OnTime-tjänsten. HR-systemet i sin helhet togs i bruk under år 2024. Därtill infördes en tjänst för elektronisk underteckning av avtal.

Anhållan om tjänsteårs- och erfarenhetstillägg digitaliseras. Så görs även dokumentationen av medarbetarsamtal och uppgiftsbeskrivningar.	Antalet nya moduler som tagits i användning i affärssystemet	2024	★		Digitaliseringen av tjänsteårs- och erfarenhetstillägg, medarbetarsamtal, uppgiftsbeskrivningar och formulär för pensionering och uppsägning verkställdes år 2024.
Ha en årlig kampanj om möjligheten att byta till e-faktura.	Förverkligad kampanj: ja/nej	2022–2025	★★		På fakturorna uppmuntras kunderna att byta till e-faktura. Information om hur man går tillväga hittas på webbplatsen. En e-fakturakampanj ordnades år 2023 och 2025 inom småbarnspedagogiken.
Klimatstrategins åtgärder tas med i kommunens budgetar och vid uppföljning i bokslut.	Klimatstrategin nämns i budgetar och bokslut: ja/nej	2023–2025	★★		I budgeten för år 2026 ingår hänvisningar till klimatstrategin och dess målsättningar. I bokslutet för år 2023 och 2024 ingår skilda kapitel som tar fasta på vidtagna klimatåtgärder med utgångspunkt i klimatstrategin.
Mål som tillkommit år 2026:					
Anhållan om ett grönt finansieringslån görs för Terjärv förskola och skola för att stöda investeringar som minskar miljöbelastningen.	Anhållan gjord: ja/nej Lån beviljat: ja/nej	2026	★★		<i>Utgör ej ett mål för år 2025</i>

3.2 Bildningssektorn

Kronoby kommuns bildningssektor jobbar medvetet för en hållbar utbildning. För att uppnå klimatkraven har fyra tyngdpunktsområden tagits fram som medvetet lyfts fram i kommunens alla skolor, förskolor och daghem.

Dessa fyra tyngdpunktsområden innebär satsningar på:

1. IT-utrustning
2. utepedagogisk verksamhet
3. hållbara transporter
4. ett hållbart arbetssätt för personal, barn och studeranden.

Mål	Mätare	Genomförande	Uppskattad effekt	Uppföljning av åtgärder för år 2025
En lokal läroplan inom Eco-Schools-programmet uppgörs inom kommunen. Eco-Schools är ett globalt program som jobbar för hållbara skolor.	Förverkligat: ja/nej	2022–2024	☆☆☆	 En läroplan har ej utarbetats. Istället har en lärtig för hållbarhetskompetens för den grundläggande utbildningen och gymnasiet uppgjorts inom det statligt finansierade, regionala projektet <i>Gröna stigen och Gröna färden</i>. Denna åtgärd går utöver det uppställda målet, vilket gör att detta inte längre behöver uppnås.
En lärtig för hållbarhet i grundskolan och gymnasiet godkänns och införs som ett komplement till läroplanen.	Lärstigen godkänd: ja/nej	2024	☆☆☆	 Lärstigen godkändes av bildningsnämnden år 2024 och tillämpas i kommunen sedan skolstarten 2024.

Päikky Admin-tjänsten, som möjliggör digitala beslut för anhållan om plats i småbarnspedagogik, tas i användning.	Tjänsten i användning: ja/nej	2024			Päikky Admin-, Päikky Daghem- och Päikky Schema-tjänsterna togs i bruk år 2024, vilket medförde färre pappersutskrifter. År 2025 togs tjänsten i användning även för morgon- och eftermiddagsverksamhet.
Earth hour, finska naturens dag och trafikveckan uppmärksammas i skolorna.	Åtgärder gjorda	2025–			Temadagarna diskuterades i skolorna och bland annat ordnades program kring igenkänning av vägmärken och cykelturer. Under finska naturens dag uppmärksammades närmast.
Uppföljning av lärtigen för hållbarhet.	Uppföljning gjord: ja/nej	2025			En regional uppföljning gjordes bland personalen.
Rotera leksaker, spel och pussel mellan olika enheter inom småbarnspedagogik för att främja cirkulärekonomin.	Roterade leksaker: ja/nej	2022–2025			Målet omfattar även förskolan och sköts kontinuerligt av personalen. På alla avdelningar återanvänds pysselmaterial och det kommuniceras ut att donationer av pysselmaterial gärna tas emot. En balansbana och annan utrustning som köpts in via fritidsbyrån roteras också via enheterna. Möblerna vid Lilla My och Nalle Maja ozonerades och flyttades till Kvarnbo daghems nya enhet.

Ordna en årlig cykelkampanj för kommunanställda, kommuninvånare och för skolelever tillsammans med fritidsbyrån för att uppmuntra till hållbarare färdssätt.	Antalet förverkligade kampanjer	2022–2025	☆☆		Det ordnades en gemensam cykelutmaning i lågstadierna, med målet att klassvist cykla så många varv runt kommunen som möjligt. Cykelkampanjer har ordnats för invånare och anställda genom Kilometrikisa. Den regionala klimatkampen stödde också målet.
Kommunens lärare skaffar sig ny kunskap och undervisningsmetoder genom att delta i fortbildningar om klimatet.	Antalet förverkligade fortbildningar	2022–2025	☆☆		Handlingsplanen för Grön flagg har gått igenom med personalen. Psykisk och social hållbarhet låg i fokus: Bland annat deltog kommunens pedagoger i kurser om första hjälpen, stresshantering samt stödreformen och temat hållbart lärande.
Ordna årligt återkommande temahelheter för barn och elever om hållbarhet och biologisk mångfald, t.ex. om vikten att spara på papper, vatten och på miljön. Helheterna innefattar exempelvis tillverkning av insekthotell och fågelholkar.	Årlig redovisning av hur temat bidragit till ny kunskap hos eleverna.	2022–2025	☆☆☆		Inom småbarnspedagogik och förskola jobbas det hela tiden med att göra vardagen mera hållbar, t.ex. genom att uppmana att inte slösa på vatten eller ritpapper, att ta en pappershandduk i taget, att släcka lampan när man lämnar ett rum och att ta lagom mycket mat så att inget behöver slängas. Hållbarhet har i en del grupper tagits upp genom olika teman, t.ex. sopsortering (med de äldre barnen). Personalen föregår med gott exempel

				och har bland annat plockat skräp med de äldre barnen. I skolorna har det jobbat vidare med Grön flagg. En handlingsplan för Grön flagg görs upp varje år, inlämnas i september och utvärderas i april. Skolorna ordnar återkommande hållbarhetsteman under året genom aktiviteter som skräpplockning, cykelkampanjer och olika naturutflykter, där eleverna får lära sig om att värna om miljön i praktiken. Eleverna deltar även i skapande verksamhet och lokala samarbeten, såsom tillverkning av mellanmål med Ung Martha, fiske- och naturdagar samt besök hos äldreboenden. Genom temadagar om matsvinn lyfts hållbara levnadssätt och resurssparande fram på ett konkret sätt. Dessutom stärks gemenskap och ansvar genom återkommande evenemang som Den Gröna Flaggans dag, goda gärningarnas vecka, trafikveckan, Finska naturens dag och gemensamma friluftsdagar. Åk 8 har planerat och genomfört olika hållbara gärningar, t.ex. värdefulla
--	--	--	--	--

					möten mellan olika generationer, projekt och insamlingar till förmån för välgörenhet samt en klädbytardag. Gymnasiet har gjort företagsbesök med både ettor och tvåor. Under alla besök önskades att företagen berättar om hur de agerar hållbart. Miljörådet hade som tema att utveckla skolmaten och därigenom minska matsvinnet.
En lektion i miljöfostran per år i åk 3, 6 och 9 med Ekorosk utöver annan miljöfostran.	Åk 3 deltagit: ja/nej, åk 6 deltagit: ja/nej, åk 9 deltagit: ja/nej	2023–2025	★		Åk 7 hade besök av Ekorosk och Centralskolans och Terjärv skolas åk 4 gjorde ett besök till Ekorosk. Nedervetils åk 4 cyklade till återvinningsstationen vid Kaino. Alla gymnasieklasser fick besök av Ekorosks informatör.
Skaffa <i>Grön flagg</i> -certifikat för kommunens alla skolor. Kriterierna för att bli certifierad innebär att skolan i sin verksamhet behandlar klimatfrågor ur ett långsiktigt och resultatinriktat perspektiv.	Antalet skolor med grön flagg	2022–2027	★★★		Alla kommunens grundskolor är <i>Grön flagg</i> -certifierade.
Höja kraven för skol-skjutsarnas leverantörer vid upphandlingar (t.ex. krav på högre euro-standarder och eldrivna fordon).	Högre miljökrav: ja/nej	2026 2027	★★★	<i>Utgör ej ett mål för år 2025</i> (Målets tid för genomförande byts från 2027 till 2026.)	

Genom kampanjer uppmuntras eleverna att ta sig till och från skolan till fots eller med cykel istället för med buss eller taxi.	Kampanjer utförda: ja/nej	2022–2030			En gemensam kampanj ordnades.
Tillämpa utepedagogik inom småbarns-pedagogiken samt alla förskolor och skolor samt utveckla en lärostig inom utepedagogiken.	Småbarnspedagogiken deltar: ja/nej, förskolorna deltar: ja/nej, skolorna deltar: ja/nej	2022–2030			Inom småbarns-pedagogik och förskola flyttas olika aktiviteter ofta utomhus. Man besökte skogen, gjorde regelbundna promenader i närmiljön och har deltagit i Villa Elbas naturskola. Personalen pratar med barnen om att värna om naturen och t.ex. inte bryta kvistar från levande träd. Man har också arbetat med olika snöexperiment, bl.a. en snövulkan, och man har skapat konst av olika naturmaterial, av snö och is och målat på snön. Utomhus-enheten Rävlyan fortsatte sin verksamhet. I skolorna ordnade kommunens utepedagog program under vårterminen. Under höst-terminen ordnades utepedagogik som en integrerad del av den ordinarie undervisningen, exempelvis lagade klasserna mat utomhus och jobbade med temat Nordens länder. I gymnasiet samarbetade naturlinjen med utepedagogen.

Investera i minst en klassuppsättning IKT-utrustning per år.	Antalet nya klassuppsättningar	2023–2030	★ ★		År 2025 köptes det in 66 datorer och 8 iPads. Det leasades 46 begagnade datorer för gymnasiets bruk.
Skolbesök görs vid de lokala reningsverken för att de unga ska få en inblick i vattnets kretslopp.	Skolbesök gjorda: ja/nej	2024–2030	★ ★		Skolorna har inte besökt reningsverk under året. Reningsverken tar inte emot besök, men avloppsverken gör.
Mål som tillkommit år 2026:					
Årlig utredning av andelen elever som cyklar till skolan för att främja hållbar mobilitet genom riktade åtgärder, t.ex. genom cykelkampanjer och/eller genom att räkna antalet parkerade cyklar.	Resultat av utredning	2026–	★ ★		<i>Utgör ej ett mål för år 2025</i>

3.3 Tekniska sektorn

Tekniska sektorn omfattar tekniska kansliet, byggnadskansliet och miljökansliet som alla har ett nära samarbete. Sektorn ansvarar för att upprätthålla en hållbar infrastruktur i kommunen.

3.3.1 Tekniska kansliet

Tekniska kansliet ansvarar för utförandet av tekniska tjänster inom kommunen. Bl.a. byggande och underhåll av byggnader, vägar, grönområden och idrottsanläggningar hör till ansvarsområdet. Kansliet ansvarar även för markplaneringen samt övervakar byggandet inom kommunen.

Tekniska kansliet jobbar med att förminska klimatavtrycket genom att aktivt skapa energisparande lösningar. Existerande byggnaders tekniska lösningar ses över och förbättras eller förnyas. Vid allt byggande iakttas miljövänliga och hållbara lösningar. Planering och skapandet av infrastruktur strävar till att förbättra förutsättningar för lättrafik och användning av miljövänliga drivmedel.

Mål	Mätare	Genomförande	Uppskattad effekt	Uppföljning av åtgärder för år 2025	
Cykel fixas upp och tas i gemensamt bruk av personalen.	Cykel i bruk: ja/nej	2022	★		Fem nya cyklar samt utrustning togs i bruk på olika håll i kommunen år 2024 och är i fortsatt användning.
Avfallskärl för plast tas i bruk vid större offentliga byggnader.	Avfallskärl i användning: ja/nej	2023	★★		Avfallskärl för plastförpackningar är i användning vid alla kommunens offentliga byggnader med verksamhet.
Inreglering av utomhusbelysningen.	Inreglering förverkligad: ja/nej	2022	★★		Inreglering av utomhusbelysningen görs kontinuerligt där det är tekniskt möjligt.
Uppgörande och ibruktagande av långsiktig plan för byggnadernas underhåll	Långsiktig plan i användning: ja/nej	2023	★★★		Utkast finns uppgjorda för de allra flesta fastigheterna.
Påfyllning av blåsull på vinden samt genomgång och lappning av befintlig isolering vid Kommungården.	Åtgärder utförda: ja/nej	2023	★★		Påfyllning av blåsull gjordes och isoleringen lappades år 2023.
Minska energiförbrukning med 5 % under vintern 2022–2023	Förändring i procent	2023	★★★		Den faktiska elförbrukningen minskade med hela 6,8 % under vintern 2022–2023 i jämförelse med vintern innan. Den införda nattsläckningen bidrog till att vägbelysningens elförbrukning minskade med 16 % och fastigheternas konsumtionsel minskades med 3,34 % genom att bryta beteendemönster.

Införskaffning av cykelbarometrar som räknar och informerar förbipasserande om hur många som cyklar i området.	Antalet utplacerade barometrar.	2024	★		En kostnadsuppskattning visar att en cykelbarometer kostar omkring 10 000–20 000 €, vilket bedöms vara en för hög kostnad i relation till dess nytta. Målet slopas därför och kompenseras med att årligen utreda andelen elever som cyklar till skolan genom cykelkampanjer och/eller genom att räkna antalet parkerade cyklar.
Byte av kommunens nuvarande paketbil till miljövänligt fordon.	Förverkligat: ja/nej	2024	★★		En eldriven paketbil införskaffades och togs i användning år 2024.
Gräsmattor lämnas oklippta på utvalda platser för att främja pollinering. De utvalda platserna skyltas för att informera invånarna om miljögärningen och för att inspirera andra att ta exempel.	Antalet oklippta gräsmattor	2025	★		Totalt 5 gräsmattor lämnades oklippta. Skyltning fanns på plats.
Hållplatser för skolskjutsar förbättras.	Antalet förbättrade hållplatser	2025	★		Kommunen ansökte om och beviljades understöd för ändamålet. Projektet pågår år 2026.
Ett internt lånesystem tas i bruk för gemensam användning av kommunens elbil för att främja delningsekonomi.	Lånesystem i användning: ja/nej	2025	★★		System i bruk som möjliggör gemensam användning.
Ett större solenergi-projekt avancerar under året.	Vidtagna åtgärder	2025	★★		Brännträsket-projektet offentliggjordes.

Den första delgeneralplanen för vindkraft godkänns.	Plan godkänd: ja/nej	2025	★ ★		Planen för Kvarnbackens vindpark godkändes av fullmäktige.
Inreglering av ventilation i fastigheterna för att minska på uppvärmningskostnader och energiåtgång.	Antalet byggnader där justering gjorts	2022–2025	★ ★		År 2025 inreglerades Kronoby HVC, Kvarnbo daghem, Solrosens daghem och delvist också Nedervetil skola.
Utdelning av årligt hållbarhetspris.	Antalet utdelade priser	2022–2025	★ ★		Nomineringar insamlades under hållbarhetsveckan (Utdelning av pris i samband med kulturen och idrottens kväll i januari 2026).
Uppgörande av vägplan och förverkligande av gång- och cykelled längs sträckan Murick–Backända.	Plan gjord: ja/nej, förverkligande: ja/nej	2022–2028	★ ★ ★		Vägplanen har godkänts av fullmäktige.
Bensindrivna maskiner och verktyg ersätts med batteridrivna för att minska på energiåtgång.	Antalet inköpta batteridrivna verktyg/maskiner	2022–2030	★		År 2025 fanns endast behov av en batteridrivna vinkelslip. Onödiga inköp undviks.
Anskaffning av solpaneler för att främja ren el samt för minskade elkostnader.	Total effekt för installerade solpaneler	2022–2030	★ ★		År 2025 skaffades paneler till Kvarnbo daghem (40 kW). Solpaneler finns också på idrottshallen (27,52 kWp), Ådalens slöjdsal (37 kWp) och på Nedervetil skola (10 kWp). Investeringsbudgeten för solpaneler fördubblades för 2026 framåt.

Byggande av laddningsstationer för eldrivna fordon.	Antalet stationer byggda	2022–2030	★ ★		Elladdning har byggts vid Ådalens skolas kök och vid Terjävs vårdcenter av Compass Group och används för transport av matportioner. Förberedelser för byggande av el-laddningsstationer har gjorts på Ådalens skolas gårdsplan.
Utveckling av cykelparkering.	Antal byggda cykelplatser med tak	2022–2030	★ ★		Två cykeltak färdigställdes på Ådalens skolas och gymnasiets gårdsplan under året.
Glödlampor byts till LED-lampor (inomhusbelysning) för att minska på energiåtgång.	Antalet armaturer som byts ut	2022–2030	★ ★ ★		Lampor som gått sönder byts kontinuerligt till LED. Uppskattningsvis 50 st. byttes år 2025.
Glödlampor byts till LED-lampor (gatu-belysning) för att minska på energiåtgång.	Antalet armaturer som byts ut	2022–2030	★ ★ ★		110 st gamla armaturer med kvicksilver ersattes med LED år 2025: 29 st. i Kronoby (Tallåsen) och 81 st. i Terjärv (Forslindsvägen, Furuvägen, Hörbyvägen Småböndersvägen, Sandkullaområdet, Magasintåget).
Skapa förutsättning för etablering av vindkraft.	Totaleffekt på byggda vindkraftverk	2022–2030	★ ★ ★		I kommunen finns fyra pågående vindkraftsprojekt och två solkraftsprojekt.

Skapa förutsättning för etablering av solparker.	Åtgärder utförda: ja/nej	2023–2030	☆☆☆		Brännträsket-projektet offentliggjordes. En solpark på 40 hektar planeras också i samband med Kvarnbackens vindpark. I Terjärv beviljades år 2023 undantagslov för Farmsol i Terjärv för tot. 3 hektar. Uppgifter har getts åt intresserade företag.
Uppgörande av vägplan och förverkligande av gång- och cykelled längs riksväg 8 längs sträckan Karleby–Kronoby–Edsevä.	Plan gjord: ja/nej, förverkligande: ja/nej	2023–2030	☆☆☆		Projektet har inte avancerat under året med anledning av få understöds-möjligheter. Översiktsplanen färdigställdes och behandlades av tekniska och miljönämnden samt kommunstyrelsen år 2023.
Minska energiförbrukning med 10 % jämfört med utgångsläget 2021 genom att energieffektivera byggnader.	Förändring i procent	2030	☆☆☆		<i>Utgör ej ett mål för år 2025</i> Kommunen minskat byggnadernas elförbrukning med 5,0 % under tiden 2021–2025 (solkraftsproduktionen har beaktats, men inte gatubelysningens förbrukning). Vid exkludering av de byggnader som står tomma eller inte längre har någon verksamhet har elförbrukningen minskat med 5,1 %.
Mål som tillkommit år 2026:					
Anskaffning av en elbil görs för att främja hållbara färdvägar vid personalens arbetsresor.	Elbil inskaffad: ja/nej	2026	☆☆		<i>Utgör ej ett mål för år 2025</i>

Grön omställning främjas genom AHEAD-projektet som syftar till att tillämpa cirkulära principer vid planläggning samt till att attrahera gröna industrier till kommunen.	Projektets resultat	2026	★ ★	Utgör ej ett mål för år 2025
Ett system för hantering av begagnade möbler tas i bruk för att främja återbruk. Inspiration tas bl.a. från Helsingborgs Haffa-tjänst.	System i användning: ja/nej	2026	★ ★	Utgör ej ett mål för år 2025

3.3.2 Byggnadskansliet

Byggnadskansliet övervakar och beviljar tillstånd för byggande i kommunen. Kraven på och intresset för miljövänligt byggande ökar och byggnadskansliet har en roll att spela i främjandet av miljövänligt och hållbart byggande i hela kommunen. En viktig del av detta är att se till att olika myndigheters krav uppfylls, t.ex. krav på energieffektivitet.

Mål	Mätare	Genomförande	Uppskattad effekt	Uppföljning av åtgärder för år 2025	
Elektronisk bygglovsprocess.	Elektronisk tjänst i användning: ja/nej	2023–2025	★ ★ ★		Lupapiste-tjänsten är fortsättningsvis i användning.
En kampanj genomförs för att minska på antalet bygglov som görs till pappers.	Kampanj förverkligad: ja/nej	2025	★ ★		En kampanj genomfördes i sociala medier.
Mål som tillkommit år 2026:					
Kommunens byggnadsordning uppdateras för att främja cirkulär ekonomi och biologisk mångfald.	Förverkligat: ja/nej	2026	★ ★ ★	Utgör ej ett mål för år 2025	

3.3.3 Miljökansliet

På miljökansliet sköts de uppgifter som hör till den kommunala miljövårdsmyndigheten, vilket innebär handläggning av tillstånd, anmälningar, utlåtanden, rådgivning, tillsyn m.m. Uppgifterna sköts i huvudsak som kontorsarbete men består också av terrängbesök och inspektioner. Miljövården arbetar för att trygga en hälsosam, trivsamt och stimulerande samt naturekonomiskt hållbar livsmiljö för kommunens invånare.

Mål	Mätare	Genomförande	Uppskattad effekt	Uppföljning av åtgärder för år 2025	
Skapa kampanj om vårdbiotoper för att främja frivilligt arbete.	Antalet skrivna inlägg	2022	★		En some-kampanj verkställdes under sommaren 2025.
En informationskampanj om invasiva arter ordnas på sociala medier för att öka samhällskunskapen samt för att främja talko-insatser.	Antalet skrivna inlägg	2022–	★		En informationskampanj ordnades i sociala medier.
En naturinventering och hydrologisk utredning genomförs vid Skalasträsket i Kronoby. Därtill görs även andra åtgärder för att öka kunskapen om sjön och göra den till en naturlig och tillgänglig del av kulturområdet vid Torgare och rekreationsområdet vid vandringsleden resp. skidspåret till Lillträsk.	Sammanställning av vidtagna åtgärder	2025	★★		En utredning gjordes som visar på flera intressanta och ovanliga naturfynd vid Skalasträsket.
Kartläggning av invasiva arter i kommunen.	Kartläggning gjord: ja/nej	2022–2024	★		Utredning av förekomsten fortsatte i egen regi.
Restaurering av vattendrag.	Antalet restaurerade vattendrag	2023–2030	★		Slätter och muddring i Rekijärvi gjordes fortsättningsvis

Åtgärder görs varje år för att förhindra spridning av invasiva arter och för att främja biodiversiteten.	Antalet m ² som bekämpats	2022–2030	☆☆		De prioriterade områdena där invasiva växter har bekämpats år 2025 är 44 190 m ² .
Inrätta blomsterängar för pollinerare. Ängarna har infoskyltar för allmänheten.	Antalet blomsterängar	2023–2030	☆☆		Gräsmattor lämnades oklippta på olika håll i kommunen. Allmänheten gavs möjlighet att påverka skötseln av kommunens grönområden via en enkät. En äng förbereddes intill Terjärv sportplan.
Ingå i ett Metso-avtal: Med Metso avses ett frivilligt skydd av specifika skogar för att främja biodiversitet.	Areal med Metsoavtal	2023–2030	☆☆		Inga åtgärder gjordes år 2025 och programtiden tog slut. Inom kommunen finns 37 privata, Metso-projekt som tillsammans har en total yta på ca 100 ha.
Delta i ett Helmi-program: Livsmiljö-programmet Helmi syftar till att trygga biologisk mångfald och motverka utarmning i hotade livsmiljöer.	Antalet objekt som ingår i Helmi-programmet.	2023–2030	☆☆		Kommun-Helmi har upphört. På den privata sidan ingår Viitavesibäcken och Hällörsfjärden i Helmi-programmet. Under år 2025 gjordes en naturinventering vid Skalasträsket och kommunen deltog också vid uppgörandet av LUMO-programmet.
Inrätta och sköta vårdbiotoper samt informera om dessa till allmänheten.	Antalet inrättade vårdbiotoper, skyltning vid vårdbiotop: ja/nej, antalet inlägg på sociala media	2030	☆☆	Utgör ej ett mål för år 2025	

Mål som tillkommit år 2026:				
Spelet Crowdsorsa tas i användning för att engagera invånarna i främjandet av biologisk mångfald och bekämpning av invasiva växter.	Bekämpade områden.	2026	★ ★	<i>Utgör ej ett mål för år 2025</i>

4 Klimatsmarta åtgärder som redan görs

Under årens lopp har det gjorts massor av fina klimat- och hållbarhetsgärningar. Nedan följer ett axplock av goda åtgärder som har vidtagits.

Allmänna sektorn:

- Kommunen har ansökt om och deltar i flera regionala klimatprojekt.
- Kommunen deltar tillsammans med övriga Jakobstadsregionen i en treårig finansiering av en 100 % projektanställd klimatkoordinator
- Kommunen har övergått till digital möteshantering och samtliga organ undertecknar sina protokoll digitalt.
- HR-ärenden sköts digitalt och en elektronisk underteckningstjänst för avtalshantering är i användning.
- Klimatstrategins åtgärder tas med i kommunens budgetar och vid uppföljning i bokslut.
- Kommunen har pappersfria möten.
- Förtroendevalda samåker till möten.
- Möjlighet till distansjobb erbjuds enligt överenskommelse med förmannen.
- Kommunen erbjuder en cykelförmån åt anställda som 8 % av de anställda har nappat på.
- Årets cykelpendlare utses årligen för att inspirera till mer cykling.
- Årliga cykelkampanjer ordnas för olika målgrupper: Kommunen är också årligen med och tävlar i Kilometrikisa-tävlingen.
- Kommunen lånar ut elcyklar av terrängmodell avgiftsfritt till allmänheten.
- Kommunen har fina vandringsleder och årliga möten ordnas med vandringsledsaktiva: Kommunen utdelar bidrag och skyltar för lederna.
- Skräpplockningstälko ordnas årligen tillsammans med ungdomsfullmäktige.
- Kommunen har stränga krav gällande avtal för köksfunktioner som följs upp regelbundet: Krav ställs bl.a. på närproducerad mat, ekologiska varor, vegetariska dagar, ansvarsfullt producerade livsmedel och säsongsmat. Därtill ingår krav på t.ex. sysselsättning av svårssysselsatta, delvis fossilfria transporter och miljömärkningar vid användning av städmedel.
- Matsvinnet mäts dagligen och informationen används för att minska på svinnet: Överloppsmaten säljs via ResQ-appen.

- Hållbarhetsveckan uppmärksammas årligen med olika evenemang samt på kommunens sociala medier: MI och biblioteket samarbetar vid ordnandet av evenemang under veckan.
- Hela och rena kläder som glömts vid Idrottshallen och inte hämtas doneras till loppis.
- Kommunen arrangerar årliga loppisar.
- Begagnade idrottsredskap i gott skick köps in till kommunen.
- Nya redskap köps regelbundet in till biblioteken och lånas ut till allmänheten.
- Biblioteken plastbantar.
- Bokbussen används internt för att transportera mindre saker till de olika kommundelarna.
- MI ordnar distans- och hybridkurser samt kurser kring cirkulär ekonomi och hållbar utveckling.
- Fritidskoordinatören köper in verktyg som kan användas både dagtid och kvällstid.

Bildningssektorn:

- Alla kommunens skolor är Grön Flagg-certifierade.
- En lärtig för hållbarhetskompetens för den grundläggande utbildningen och gymnasiet tagits i användning som ett komplement till läroplanen.
- Uteklassrum tillämpas i skolorna 1–6.
- Utepedagogik tillämpas i småbarnspedagogiken, förskolorna, skolorna och gymnasiet.
- Lektioner i miljöfostran hålls i samarbete med Ekorosk.
- Veckovisa matbeställningar lämnas in för att undvika överproduktion och matsvinn.
- Årligt återkommande temahelheter ordnas för barn och elever kring hållbarhet och biologisk mångfald.
- Temaveckor arrangeras för att minska på matsvinn.
- Fågelholkar byggs varje år i slöjden.
- Spel, leksaker, pussel och möbler roteras mellan olika enheter inom småbarnspedagogiken.
- Bokbytarhyllor med barnböcker finns på enheterna i småbarnspedagogik.
- Material återanvänds i träslöjd och textilslöjd samt vid pyssel.
- Cykelkampanjer arrangeras för att få elever att cykla och gå till skolan.
- Möjlighet att använda lånade cyklar finns i Ådalens skola och gymnasiet.
- Gymnasiet använder nästan enbart digitala läromedel.

Tekniska sektorn:

- Nedervetil skola, förskola och bibliotek har byggts på ett klimatsmart vis och har solpaneler (10 kWp) i användning.
- Solpaneler är i användning vid Ådalens skolas slöjdsal (37 kWp), vid idrottshallen (28 kWp) samt vid Kvarnbo daghem (40 kw) och kommunen investerar årligen i solpaneler.
- Avfallskärl för plastavfall finns vid kommunens allmänna fastigheter och används.
- Cykelvägen längs Flygfältsvägen har färdigställts och en mindre cykelväg har byggts i Kronoby centrum.
- Planering av två nya cykelvägar pågår.
- Nya cykeltak byggs kontinuerligt.
- Varje år görs det investeringar i LED-armaturer för inomhus- och gatubelysning.
- Kommunen utför nattsläckning för att spara på elförbrukning, vilket har genererat en inbesparing på 4,6 % av kommunens totala elförbrukning: Detta motsvarar en inbesparing på hela 16 % av kommunens utomhusbelysning.
- Inreglering av ventilationen görs regelbundet i kommunens fastigheter för att minska på uppvärmningskostnader och energiåtgång.
- Batteridrivna verktyg köps in i stället för bensindrivna.
- Gamla möbler doneras och/eller säljs bort.
- Tekniska personalens arbetskläder repareras vid behov vid Ånyo Loppis och Café
- Fordonsparken har förnyats till en bättre euro-standard.
- Allmänna cyklar har köpts in för utlåning till anställda och har utplacerats på olika håll i kommunen.
- Årets hållbarhetspristagare utdelas årligen för att uppmuntra till hållbarhetsgärningar.
- Bekämpning av invasiva arter och utredning av arternas förekomst görs årligen: Informationskampanjer hålls på sociala media för att öka samhällskunskapen om invasiva växtarter.
- Vid planläggningen beaktas att ingen ny bebyggelse placeras på områden med översvämningsrisk.
- Lupapiste-tjänsten har tagits i användning för att möjliggöra en elektronisk bygglovsprocess samt en delvist digitaliserad arkivering.

5 Årsklocka för år 2025 med uppföljning av mål

Detta kapitel innehåller en utvärdering av de åtgärder som var inplanerade under kalenderåret 2025.

Utvärderingen av åtgärderna har gjorts med symbolerna som förklaras nedan.

= Utförd

= Påbörjad/Delvist utförd

= Ej påbörjad/Ej utförd

Q1: januari–mars

- Vid upphandlingen av Terjärv förskola och skola bedöms projektets minimering av klimatpåverkan vid val av anbud
- Upphandlingsdirektivet uppdateras: Hållbarhet ingår som en målsättning vid kommunens upphandlingar.
- En samåkningskampanj ordnas, t.ex. i samband med lanseringen av Commu-appen.
- En kampanj om möjligheten att utnyttja cykelförmånen genomförs.
- Earth hour uppmärksammas i skolorna.

Q2: april–juni

- En anhållan om understöd för byggandet av underfarten för cykelleden vid Murick–Backändavägen inlämnas.
- Informationskampanjer om invasiva arter och vårdbiotoper ordnas.
- Den första delgeneralplanen för vindkraft godkänns.
- Solpaneler installeras på en byggnad med hög energiförbrukning.
- Möte ordnas med vandringsledsaktiva.
- Årets cykelpendlare koras.
- Kommunens nya cykelleder marknadsförs.
- En cykelbarometer tas i bruk för att mäta cykeltrafiken.
Kommentar: En cykelkampanj för att sporra eleverna att cykla ordnades istället.
- Ett lånesystem tas i bruk för gemensam användning av kommunens elbil.
- Skräpplockningstalko ordnas av ungdomsfullmäktige.
- En kampanj för minskning av antalet bygglov som inlämnas till pappers görs.
- En informationskampanj om invasiva arter och vårdbiotoper ordnas: Frivillig bekämpning av invasiva växtarter uppmuntras och stöds ekonomiskt.
- Blomsterängen vid sportplanen i Terjärv sås med inhemska och naturligt förekommande växter.
Kommentar: En blomsteräng såddes vid Byskatan i Kronoby genom ProAgrias projekt där kommunen medverkade. Dessutom lämnades en del gräsmattor oklippta.

Q3: juli–september

- En naturinventering och hydrologisk utredning genomförs vid Skalasträsket
 - En kampanj genomförs i sociala medier för att marknadsföra bokbytarmöjligheter.
 - En kampanj om möjligheten att byta till e-faktura genomförs.
 - Finska naturens dag och trafikveckan uppmärksammas i skolorna.
 - Hållbarhetsveckan uppmärksammas med ett evenemang, tävlingar eller annat program för allmänheten.
 - Delar av lämpliga gräsmattor lämnas oklippta och förses med allmänna infoskyltar.
 - Hållplatser för skolskjutsar förbättras i syfte att uppmuntra till mer cyklande.
- Kommentar: Projektet beviljades finansiering. Åtgärder vidtas år 2026.*
- Nomineringar insamlas för Årets hållbarhetspristagare.

Q4: oktober–december

- En upphandling av mer klimatsmarta skolskjutsar förbereds.
- Uppföljning av lärtigen för hållbarhet utförs.

6 Årsklocka för år 2026 med uppställda mål

Vid övergången till ett nytt år bör en ny årsklocka göras upp. I årsklockan presenteras de åtgärder som kommunen har som mål att göra under verksamhetsåret.

Q1: januari–mars

- Ett projekt kring uppgörandet av ett system för återbruk av begagnade möbler inleds.
- CrowdSorsa-spelet marknadsförs för att främja deltagande i bekämpning av invasiva arter.
- Kommunens byggnadsordning uppdateras för att främja cirkulär ekonomi och biologisk mångfald.
- Bokbussen marknadsförs internt inom organisationen som en lösning för transport av mindre föremål till de olika kommundelarna.
- En kampanj om möjligheten att köpa överbliven skolmat genomförs på sociala medier.

Q2: april–juni

- AHEAD-projektet avslutas och i slutrapporten ingår förslag på cirkulära principer att tillämpa vid planläggning samt material för hur kommunen ska attrahera gröna industrier.
- En skolskjutsupphandling som minskar på utsläpp och främjar hållbar mobilitet genomförs.
- Solpaneler installeras på en eller flera byggnader med hög elförbrukning.
- Crowdsorsa-spelet tas i användning för att engagera invånarna i främjandet av biologisk mångfald och bekämpning av invasiva växter.
- En informationskampanj om invasiva arter och vårdbiotoper ordnas: Frivillig bekämpning av invasiva växtarter uppmuntras och stöds ekonomiskt.
- En kampanj som främjar hållbar mobilitet och samåkning genomförs i samband med nationella cykelveckan.
- Utnämning av *Årets cykelpendlare*.
- Skräpplockningstälko ordnas av ungdomsfullmäktige.
- Möte ordnas för vandringsledsaktiva.
- En ny vandringsledsbroschyr delas ut och lederna marknadsförs.
- En kampanj om möjligheten att utnyttja cykelförmånen genomförs.
- Earth hour uppmärksammas i skolorna.
- En kampanj för minskning av antalet bygglov som inlämnas till pappers görs.
- Utvalda gräsmattor lämnas oklippta för att främja pollinering: Platserna skyltas.

Q3: juli–september

- Ett projekt kring uppgörandet av ett system för återbruk av begagnade möbler tas i användning.
- En elbil anskaffas för hållbarare arbetsresor.
- En underhållsplan för grönområden godkänns.
- Kommunen anholder om ett grönt finansieringslån för Terjärv förskola och skola för att stöda investeringar som minskar miljöbelastningen.
- En ny webbplats tas i användning för att främja hållbarhet och tillgänglighet.
- Hållbarhetsveckan uppmärksammas med ett evenemang, tävlingar eller annat program för allmänheten samt med inlägg på sociala medier.
- Ett hållbarhetsevenemang ordnas för alla 3–5 åringar inom småbarnspedagogiken.
- En utredning görs för att ta reda på andelen elever som cyklar till skolan.
- Nomineringar insamlas för *Årets hållbarhetspris*.
- En kampanj genomförs i sociala medier för att marknadsföra bokbytarmöjligheter.
- En kampanj om möjligheten att byta till e-faktura genomförs.
- Finska naturens dag och trafikveckan uppmärksammas i skolorna.

Q4: oktober–december

- Redskap anskaffas till biblioteket för att utlånas och därigenom främja delningsekonomi.
- En skild medborgarbudget med fokus på främjandet av hållbarhet tas med i budgeten för att engagera invånarna i klimatarbetet.

Kontinuerlig verksamhet under år 2026

- Pappersfria möten hålls: Inga föredragningslistor/protokolls skickas ut till pappers.
- Utdelning av gratis skyltar till vandringsleder.
- Årsvis minskning av antalet utskrifter.
- Uppföljning av MI:s ordnade distans- och hybridkurser samt kurser kring cirkulär ekonomi och hållbar utveckling.
- Leksaker, spel och pussel roteras mellan olika enheter inom småbarnspedagogiken.
- Kommunens lärare skaffar sig ny kunskap och undervisningsmetoder genom att delta i fortbildningar om klimatet.
- Vid interna möten serveras vegetariska tilltugg.
- Elycklar, instrument och redskap utlånas av biblioteket
- Temahelheter ordnas för barn och elever om hållbarhet och biologisk mångfald.
- Lektioner i miljöfostran ordnas i åk 3, 6 och 9 med Ekorosk utöver annan miljöfostran.
- Skolbesök görs vid de lokala reningsverken för att de unga ska få en inblick i vattnets kretslopp.
- Utomhuspedagogik tillämpas inom småbarnspedagogiken, förskolorna och skolorna.
- Det investeras i minst en klassuppsättning IKT-utrustning per år.
- Inreglering av inomhus- och utomhusbelysningen sker regelbundet.
- Bensindrivna maskiner ersätts kontinuerligt med batteridrivna.
- Byggande av laddningsstationer för eldrivna fordon.
- Bokbussen marknadsförs internt inom organisationen som en lösning för transport av mindre föremål till de olika kommundelarna.
- Utveckling av cykelparkering.
- Lampor ersätts med LED-lampor, både inomhus och utomhus.
- Vattendrag restaureras.

7 Åtgärdsuppföljning och evaluering

Åtgärder följs upp minst en gång per år och tillfogas nästa års plan. I samband med uppföljningen görs en evaluering av planen i allmänhet och åtgärder i synnerhet.

Syftet med den årliga redovisningen är att visa på utveckling, vilket görs via uppfyllandet av enskilda åtgärds mål. Genom att lyfta upp sådant som redan görs hoppas vi dessutom kunna sporra till ytterligare utveckling.